

Agnieszka Skorupka

Uniwersytet SWPS, Filia we Wrocławiu
ORCID: 0000-0002-2696-4022

CHARAKTER POSTĘPOWANIA REJESTROWEGO A ZAKRES KOGNICJI SĄDU REJESTROWEGO WOBEC UCHWAŁ ZGROMADZEŃ SPÓLEK KAPITAŁOWYCH

Wprowadzenie

Postępowanie rejestrowe jest jednym z postępowań nieprocesowych, które dotyczy spraw o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS). Z treści przepisu art. 23 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym¹ wynika, że sąd rejestrowy bada dokumenty załączone do wniosku o wpis pod względem zgodności formy i treści z przepisami prawa. Natomiast na podstawie przepisu art. 12 ust. 3 ustawy o KRS sąd rejestrowy może wykreślić z urzędu dane niedopuszczalne ze względu na obowiązujące przepisy prawa. Z powołanych wyżej przepisów wynika, że sąd rejestrowy został wyposażony w kompetencje merytorycznej oceny wniosku o wpis i dołączonych do niego dokumentów oraz jest uprawniony do wykreślenia z urzędu danych niedopuszczalnych znajdujących się w KRS. Wobec tego pojawia się pytanie, czy w postępowaniu rejestrowym sąd rejestrowy jest uprawniony do oceny uchwał sprzecznych z prawem oraz czy może badać naruszenia procedury podejmowania uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych i analizować wpływ tych naruszeń na ważność uchwał. Właściwe zakreślenie kompetencji sądu rejestrowego do badania zgodności uchwał z prawem determinuje wyznaczenie granic kognicji, czyli prawnych ram działania sądu rejestrowego. Zakres kognicji sądu rejestrowego wobec uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych powinien zostać zakreślony w odniesieniu do charakteru postępowania rejestrowego.

¹ Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. 2021, poz. 112), dalej: ustawa o KRS.

Charakter postępowania rejestrowego

W literaturze zwraca się uwagę, że w postępowaniu nieprocesowym w znacznie większym stopniu jest realizowany interes publiczny, choć występuje on w poszczególnych rodzajach spraw z różnym natężeniem². Konsekwencją przewagi interesu publicznego nad prywatnym jest znacznie szerszy niż w procesie zakres działania sądu z urzędu³. W wysokim stopniu interes publiczny jest realizowany w postępowaniu rejestrowym, które jest postępowaniem nieprocesowym. Niekiedy wskazuje się, że w postępowaniu rejestrowym są rozpoznawane sprawy z zakresu prawa publicznego, gdyż do takich należy zaliczyć sprawy o rejestrację podmiotów do KRS⁴. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że KRS pełni funkcję legalizacyjną co do podmiotów, które muszą być wpisane do KRS, aby mogły legalnie brać udział w obrocie gospodarczym i prawnym. Dla osób prawnych (m.in. spółek kapitałowych) wpis w KRS decyduje o powstaniu przedsiębiorcy jako osoby prawnej i stanowi o nabyciu zdolności prawnej. Należy podkreślić, że rejestr sądowy został utworzony, aby zapewniać jawność, bezpieczeństwo i pewność obrotu gospodarczego poprzez gromadzenie, przechowywanie oraz udostępnianie informacji dotyczących wpisanych do niego podmiotów⁵. Z punktu widzenia postępowania rejestrowego kluczowe znaczenie ma funkcja kontrolna rejestru sądowego przejawiająca się w kompetencji do badania wniosku o wpis oraz zasada jawności materialnej i wiarygodności. Zasadę jawności materialnej można rozpatrywać w kierunku pozytywnym (art. 15 ust. 1 i 2 oraz art. 16 ustawy o KRS) – wyraża domniemanie znajomości danych rejestrowych i co do zasady ma na celu ochronę podmiotów rejestrowych⁶ – oraz w znaczeniu negatywnym (art. 14 ustawy o KRS) – oznaczającym domniemanie nieznanności danych, które nie zostały wpisane do rejestru lub zostały wykreślone, dlatego ma na względzie osłonę osób trzecich przed negatywnymi skutkami niezarejestrowania danych⁷. Z kolei zasada wiarygodności wiąże się ze stwierdzeniem, że dla osób trzecich działających w dobrej wierze KRS jest wiarygodnym źródłem informacji o podmiocie do niego wpisanym⁸.

² Zob. E. Gapska, J. Studzińska, *Postępowanie nieprocesowe*, Warszawa 2020, s. 60.

³ *Ibidem*, s. 61.

⁴ *Ibidem*, s. 60.

⁵ Zob. E. Marszałkowska-Krześ, *Wpisy w rejestrze przedsiębiorców dotyczące spółek handlowych*, Warszawa 2004, s. 9.

⁶ *Ibidem*, s. 35.

⁷ Zob. E. Marszałkowska-Krześ, *Wpisy w rejestrze...*, s. 35–40; M. Wrzolek-Romańczuk, *Rejestr handlowy – postępowanie w sprawach z zakresu rejestru handlowego*, „Palestra” 1992, nr 7–8, s. 10–11.

⁸ Zob. E. Bieniek-Koronkiewicz, J. Sieńczyło-Chlabicz, *Skutki wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego*, „Glosa” 2002, nr 8, s. 21.

Sąd rejestrowy gwarantuje wysoki stopień prawdziwości wpisów, stoi na straży wiarygodności danych wpisywanych do rejestru sądowego, dba o ich aktualność oraz zgodność z rzeczywistym stanem prawnym. Wobec tego w postępowaniu rejestrowym interes publiczny powinien być definiowany przez konieczność realizacji publicznoprawnych funkcji rejestru sądowego. Należy postawić tezę, że postępowanie rejestrowe ma charakter publicznoprawny, gdyż informacje zawarte w KRS są jawne i publiczne, a dokonane tam wpisy korzystają z domniemania prawdziwości, co oznacza, że dane są zgodne z kreującymi je dokumentami stanowiącymi podstawę wpisów tych danych. Dokonanie wpisu w KRS nie polega jedynie na wprowadzeniu danych do rejestru, ale stanowi także potwierdzenie, że dane te są zgodne z kreującymi je dokumentami stanowiącymi podstawę wpisów tych danych. Sąd rejestrowy ma więc nie tylko obowiązek dbać o to, aby w KRS wpisane były dane aktualne, ale powinien również stać na straży tego, aby wpisane dane były zgodne z prawem⁹.

Zakres kognicji sądu rejestrowego wobec uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych powinien zostać określony w odniesieniu do publicznoprawnego charakteru postępowania rejestrowego. Niemniej trzeba mieć też na uwadze, że w postępowaniu rejestrowym ważne jest zapewnienie szybkości i sprawności, co z kolei zakładałoby ograniczenie sądu rejestrowego do sprawdzania odpowiedniości i prawidłowości dokumentów.

Problem kognicji sądu rejestrowego wobec uchwał spółek kapitałowych

Zarówno w doktrynie, jak i orzecznictwie spore kontrowersje budzi zakres uprawnień kontrolnych sądu rejestrowego w przedmiocie badania zgodności z prawem uchwał podejmowanych przez zgromadzenia wspólników i walne zgromadzenia akcjonariuszy. Na podstawie przepisu art. 23 ust. 1 ustawy o KRS jeśli sąd rejestrowy stwierdzi, że treść i forma uchwały narusza przepisy prawa, to odmawia dokonania wpisu. Natomiast zgodnie z przepisem art. 12 ust. 3 ustawy o KRS możliwe jest wykreślenie przez sąd rejestrowy danych niedopuszczalnych ze względu na obowiązujące przepisy prawa. Największe wątpliwości dotyczą rozumienia pojęcia *przepisy prawa*. Pojawia się pytanie, czy jego zakres obejmuje tylko zgodność treści i formy uchwały z ustawą, czy również zgodność z umową spółki lub statutem. Zatem czy sąd rejestrowy powinien także sprawdzić wymagania formalne przesłanek zgodności uchwały z prawem, takie jak: prawidłowość zwołania posiedzenia organu podejmującego uchwałę, uprawnienie organu do

⁹ Zob. A. Ludwiczynska [w:] *Prawo restrukturyzacyjne i upadłościowe*, red. A. Machowska, Lex/el. 2021, rozdz. 16: *Problematyka upadłościowo-rejestrowa na tle prawa insolwencyjnego oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym*, prodrozd. 11: *Kognicja sądu rejestrowego*.

jej podjęcia, czy zachowano odpowiednio kworum do podjęcia określonej treści uchwały i czy uchwała została podjęta wymaganą większością głosów¹⁰. Należy dodać, że dyskusje podobnej natury wzbudza też przepis art. 12 ust. 3 ustawy o KRS, który koreluje z art. 23 ust. 1 ustawy o KRS w zakresie zwrotu *przepisy prawa*, z tym że dotyczy on możliwości działania sądu rejestrowego z urzędu w sytuacji, gdy wpis już widnieje w KRS, ale jest niedopuszczalny, ponieważ jego podstawę stanowi uchwała niezgodna z obowiązującymi przepisami prawa.

Dokonując wykładni pojęcia *przepisy prawa*, doniosłe znaczenia ma podział przepisów prawa ze względu na zakres swobody zachowania adresata, tj. podział na przepisy (normy) *iuris cogentis*, których zastosowanie nie może być wyłączone ani ograniczone wolą stron, oraz przepisy (normy) *iuris dispositivi*, które nie dają możliwości wyboru zachowania adresata. W literaturze prawa handlowego¹¹ istnieje zgodność stanowisk stwierdzających uprawnienie, a zarazem obowiązek sądu rejestrowego do przeprowadzania badania zgodności treści i formy wniosku o wpis oraz dokumentów do niego załączonych z przepisami bezwzględnie obowiązującymi. Wobec tego sąd rejestrowy ma kompetencje do badania uchwał podejmowanych w spółkach kapitałowych pod kątem zgodności z przepisami ustawy, czyli z przepisami *iuris cogentis*. Pozostaje więc do rozstrzygnięcia problem zakresu uprawnień kontrolnych sądu rejestrowego w przedmiocie badania zgodności z prawem uchwał zgromadzeń wspólników i walnych zgromadzeń akcjonariuszy. Sporne jest, czy zakres kognicji powinien być określony wąsko, czy szeroko. Szerokie ujęcie zakresu kontroli oznacza, że sąd rejestrowy może badać treść wniosku o wpis w zgodzie z przepisami ustawy i umowy spółki oraz wykreślać z urzędu dane niedopuszczalne, czyli takie, które zostały wpisane na podstawie wadliwych czynności prawnych. Poniżej zaprezentowano argumenty zwolenników i przeciwników wąskiego rozumienia zakresu kognicji sądu rejestrowego na podstawie przepisów art. 23 ust. 1 oraz art. 12 ust. 3 ustawy o KRS.

Argumenty zwolenników i przeciwników wąskiego rozumienia zakresu kognicji sądu rejestrowego

W uchwale Sądu Najwyższego (7) z dnia 18 września 2013 r.¹² przyjęto, że wyrok sądu stwierdzający nieważność sprecznej z ustawą uchwały zgromadzenia wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub uchwały walnego zgromadzenia spółki akcyjnej ma charakter konstytutywny. Taka wykładnia

¹⁰ Zob. E. Norek, *Krajowy Rejestr Sądowy i postępowanie rejestrowe*, Warszawa 2001, s. 106–107.

¹¹ Zob. E. Marszałkowska-Krześ, *Wpisy w rejestrze...*, s. 93; A. Michnik, *Krajowy Rejestr Sądowy. Komentarz*, Lex/el. 2013, komentarz do art. 23; E. Norek, *Krajowy Rejestr...*, s. 106; M. Tarska, *Ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym. Komentarz*, Warszawa 2009, s. 251; Ł. Zamojski, *Rejestracja spółek. Zagadnienia materialne i procesowe*, Warszawa 2008, s. 170.

¹² Sygn. III CZP 13/13, Lex nr 1363174.

oznacza konieczność uwzględniania w obrocie prawnym wadliwej uchwały do momentu jej eliminacji przez prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające nieważność sprzecznej z ustawą uchwały zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia akcjonariuszy.

Powyższy pogląd koreluje z poglądami zwolenników wąskiego rozumienia kognicji sądu rejestrowego, gdyż rozszerzenie kompetencji sądu rejestrowego pozostawałoby w jaskrawej sprzeczności z przepisami Kodeksu spółek handlowych¹³ regulującymi procedurę podważania wadliwych uchwał spółek kapitałowych¹⁴. Należy mieć na uwadze, że nawet w przypadku, gdyby sąd rejestrowy odmówił dokonania wpisu z uwagi na sprzeczność uchwały z przepisami prawa, a uchwała ta nie została zaskarżona na podstawie przepisów k.s.h., to będzie ważna i w pełni skuteczna, ponieważ sąd rejestrowy nie ma kompetencji do rozstrzygnięcia sporów między wspólnikami (akcjonariuszami), spółką i jej organami¹⁵. Zgodnie z art. 252 § 2 w zw. z art. 249 § 2 k.s.h. oraz art. 425 § 5 w zw. z art. 423 § 1 k.s.h. wytoczenie powództwa zmierzającego do ustalenia sprzeczności uchwały z prawem nie wstrzymuje postępowania rejestrowego. Oznacza to, że niepodważona prawomocnym wyrokiem sądowym uchwała powinna być traktowana jako skuteczna i obowiązująca także w postępowaniu o dokonanie wpisu w KRS. Wobec tego sąd rejestrowy musi respektować wywoływane przez nią skutki prawne, choćby jej wadliwość – zarówno pod względem treści, formy, jak i procedury – była oczywista. Przywołane wyżej regulacje podkreślają odrębność obu postępowań: wszczętego pozwem o stwierdzenie nieważności uchwały lub jej uchylenie oraz wnioskiem o dokonanie wpisu¹⁶. W przepisach k.s.h. został po to uregulowany szczególnie tryb zaskarżania wadliwych uchwał zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia, aby wyeliminować możliwość nieograniczonej pod względem czasowym i podmiotowym kontroli prawidłowości i skuteczności uchwał podejmowanych w spółkach kapitałowych. Gdyby przyznano w tym zakresie kompetencje sądowi rejestrowemu, prowadziłyby to do obejścia ograniczeń przewidzianych w przepisach k.s.h. Wówczas stałoby się dopuszczalne rozstrzygnięcie w postępowaniu rejestrowym o nieważności uchwał czy ich uchy-

¹³ Ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. 2020, poz. 1526), dalej: k.s.h.

¹⁴ Zob. A. Koch, *Podważenie uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych*, Warszawa 2011, Legalis, rozdz. 5: *Znaczenie orzeczeń sądowych stwierdzających nieważność*; S. Sołtysiński, *Nieważne i wzruszalne uchwały zgromadzeń spółek kapitałowych*, „Przeгляд Prawa Handlowego” 2006, nr 1, s. 4 i n.; K. Tapek *Zakres kognicji sądu rejestrowego w stosunku do uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych – sposób reprezentacji spółki przez jednoosobowy zarząd – glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24.07.2013 r. (III CNP 1/13)*, „Glosa” 2015, nr 1, s. 50–57; M. Tofel, A. Pęczyk-Tofel, *Sądowa kontrola uchwał zgromadzeń w spółkach kapitałowych w postępowaniu rejestrowym*, „Przeгляд Prawa Handlowego” 2010, nr 2, s. 31 i n.

¹⁵ Zob. M. Tofel, A. Pęczyk-Tofel, *Sądowa kontrola...*, s. 36–37.

¹⁶ Zob. A. Koch, *Podważenie uchwał...*; M. Tofel, A. Pęczyk-Tofel, *Sądowa kontrola...*, s. 36.

leniu – bez względu na upływ terminów zawitych przewidzianych dla wnoszenia powództw z art. 249, 252, 422 i 425 k.s.h., a żądanie uznania przez sąd rejestrowy za nieważną uchwały naruszającej prawo albo wytoczenia powództwa o jej uchylenie mógłby złożyć – zgodnie z art. 510 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego¹⁷ – każdy, kto wykazałby swój interes prawny w sprawie o wpis, niezależnie od tego, czy należy do kręgu osób legitymowanych do zaskarżenia uchwał w drodze powyższych powództw. Wskazane „obejście” przepisów o procedurze zaskarżania uchwał zgromadzeń wspólników i walnych zgromadzeń z pewnością stwarza niebezpieczeństwo podważenia stabilności stosunków spółki¹⁸. Ponadto na podstawie przepisu art. 17 pkt 4² k.p.c. właściwość rzeczowa do rozpoznawania spraw w pierwszej instancji o uchylenie uchwały lub stwierdzenie jej nieważności przysługuje tylko sądom okręgowym. Wobec tego unormowanie o wyłącznej właściwości rzeczowej sądów okręgowych uniemożliwia przyznanie kompetencji sądowi rejestrowemu, który jest sądem rejonowym do oceny wadliwości uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych¹⁹.

Zwolennicy szerokiego rozumienia kompetencji kontrolnych sądu rejestrowego odwołują się m.in. do argumentu z wykładni historycznej. W przepisach art. 16 Kodeksu handlowego²⁰ (będących odpowiednikiem przepisu art. 23 ust. 1 ustawy o KRS) oraz art. 30 k.h. (będących odpowiednikiem art. 12 ust. 3 ustawy o KRS) była mowa o bezwzględnie obowiązujących przepisach prawa. Skoro więc obecnie obowiązujące regulacje nie zawierają zwrotu *bezwzględnie obowiązujące przepisy*, to taki zabieg ustawodawcy był celowy. W aktualnym stanie prawnym rozszerzono więc kompetencje sądu rejestrowego do kontroli załączonych dokumentów także z przepisami *iuris dispositivi*, co oznacza, że może on weryfikować uchwały będące podstawą wpisu pod kątem zgodności z umową spółki lub statutem²¹.

Za szerokim zakresem kompetencji sądu rejestrowego przemawia również argument, że decyzja sądu oddalająca wnioski o wpis nie eliminuje uchwały z obrotu, w tym przede wszystkim w stosunkach między spółką a jej wszystkimi

¹⁷ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. 2021, poz. 1805), dalej: k.p.c.

¹⁸ A. Koch, *Podważenie uchwał...*; S. Sołtysiński, *Nieważne i wzruszalne uchwały...*, s. 14; M. Tofel, A. Pęczyk-Tofel, *Sądowa kontrola...*, 36; K. Tapek *Zakres kognicji...*, s. 53–57.

¹⁹ Zob. A. Koch, *Podważenie uchwał...*; M. Tofel, A. Pęczyk-Tofel, *Sądowa kontrola...*, s. 36; K. Tapek, *Zakres kognicji...*, s. 53.

²⁰ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1934 r. – Kodeks handlowy (Dz.U. 1934, nr 57, poz. 502), dalej: k.h.

²¹ Zob. Ł. Zamojski, *Rejestracja spółek...*, s. 168; E. Norek, *Krajowy Rejestr...*, s. 107. W orzecznictwie SN wyrażono też pogląd optujący za szerokim zakresem kognicji sądu rejestrowego. Zob. m.in. uchwała SN z dnia 20 stycznia 2010 r., sygn. III CZP 122/09, Lex nr 537079, w której wprost stwierdzono, że sąd rejestrowy na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy o KRS jest uprawniony do badania wpływu naruszeń procedury podejmowania uchwał przez walne zgromadzenie akcjonariuszy spółki akcyjnej na ich treść.

wspólnikami oraz członkami jej organów²². Podkreślenia wymaga, że powództwa przewidziane w art. 249 i 422 k.s.h. oraz w art. 252 § 1 i art. 425 k.s.h. nie stanowią wyłącznej drogi kontroli prawidłowości uchwały, ponieważ przepisy art. 252 § 4 i art. 425 § 4 k.s.h. dopuszczają podniesienie zarzutu nieważności uchwały w innym postępowaniu, nawet po upływie terminu do jej zaskarżenia²³. Ponadto ustawodawca przewidział dwutorowość kontroli uchwał podejmowanych w spółkach kapitałowych zarówno przez sąd okręgowy w trybie procesowym w przedmiocie uchylenia lub stwierdzenia nieważności uchwały, jak i przez sąd rejestrowy w zakresie wpisu do rejestru. Zgodnie z treścią przepisów art. 249 § 2 i art. 423 § 1 k.s.h. ustawodawca wskazał jedynie na możliwość, a nie obligatoryjność zawieszenia przez sąd rejestrowy postępowania w sytuacji, gdy zostało wytoczone powództwo o uchylenie lub stwierdzenie nieważności uchwał²⁴.

W odniesieniu do zakresu kompetencji sądu rejestrowego na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy o KRS należy wskazać, że przepis ten stanowi jeszcze większe ryzyko podważenia wadliwej uchwały po okresie przekraczającym terminy do wytoczenia powództw o stwierdzenie nieważności uchwały lub jej uchylenie. W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2017 r.²⁵ wyrażono pogląd, że sąd rejestrowy w ramach postępowania określonego w art. 12 ust. 3 ustawy o KRS o wykreślenie wpisu niedopuszczalnego ze względu na obowiązujące przepisy prawa nie jest uprawniony do badania zgodności z ustawą uchwały zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia, która stanowi materialnoprawną podstawę dokonanego wpisu. W uzasadnieniu Sąd Najwyższy podkreślił, że konieczne będzie wydanie przez inny sąd orzeczenia o niezgodności uchwały z przepisami prawa, gdyż dopiero taka uchwała będzie mogła zostać uznana za dane niedopuszczalne. Przyjęta wykładnia oznacza sprowadzenie przewidzianych w art. 12 ust. 3 ustawy o KRS uprawnień sądu do właściwie czysto technicznych, gdyż sąd rejestrowy nie dokonuje sam powtórnej oceny dokonanego wpisu, a jedynie musi zareagować wobec zaistnienia konstytucyjnego wyroku innego sądu²⁶. W związ-

²² Zob. A. Komenda [w:] *Krajowy Rejestr Sądowy i postępowanie rejestrowe*, red. A. Komenda, Lex/el. 2021, rozdz. 6: *Zakres kognicji sądu rejestrowego (art. 23)*, podrozdz. 1: *Badanie dokumentów dołączonych do wniosku pod względem zgodności ich formy i treści z przepisami prawa (art. 23 ust. 1)*.

²³ *Ibidem*. A. Komenda uzasadnia powyższy argument w następujący sposób: „Gdyby przyjąć, że sąd rejestrowy nie może zakwestionować prawidłowości podjęcia uchwały, doprowadziłoby to do sytuacji, w której w odniesieniu do nieważnej uchwały osoba trzecia mogłaby podnieść zarzut nieważności uchwały, a sąd rejestrowy zupełnie bezrefleksyjnie musiałby tę uchwałę respektować i dokonać na jej podstawie wpisu do rejestru ze świadomością, że treść wpisu objęta jest domniemaniem prawdziwości wpisu”.

²⁴ *Ibidem*.

²⁵ Sygn. III CZP 54/17, Lex nr 2405316.

²⁶ Zob. D. Wajda, *Badanie przez sąd rejestrowy zgodności z ustawą uchwały zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia, stanowiącej materialnoprawną podstawę wpisu – glosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 8.12.2017 r., III CZP 54/17*, „Glosa” 2018, nr 3, s. 25–26.

ku z tym kognicja wynikająca z powyższego unormowania dotyczy wpisów niedopuszczalnych z innych przyczyn niż wadliwość niepodważonej we właściwym postępowaniu uchwały. W innym przypadku możliwość działania sądu rejestrowego z urzędu polegająca na wykreśleniu wpisów opartych na naruszających prawo uchwałach bez uprzedniego prawomocnego wyroku w sprawie uchylenia uchwały lub stwierdzenia jej nieważności dopuszczałaby wielokrotną i nieograniczoną w czasie wzruszalność uchwał²⁷. Zaprezentowane stanowisko wpisuje się w grupę poglądów opowiadających się za wąskim rozumieniem pojęcia danych niedopuszczalnych, czyli takich danych, które nie są przewidziane przez przepisy prawa, ponieważ nie podlegają wpisowi do rejestru ze względu na to, że nie zamieszcza się ich w rejestrze danego podmiotu albo nie podlegają ujawnieniu w rejestrze określonego podmiotu, lub są niedopuszczalne z uwagi na ich treść, tj. sprzeczne z przepisami prawa regulującymi ustrój danego podmiotu²⁸.

Natomiast zwolennicy odmiennego stanowiska postulują szerszą interpretację pojęcia *wpis niedopuszczalny*, twierdząc, że w zakres tego wyrażenia wchodzi także dane, które są niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy, oraz te dane, które zostały wpisane na podstawie wadliwych czynności prawnych będących podstawą wpisu²⁹. Podkreślenia wymaga, że przez wskazaną w art. 12 ust. 3 ustawy o KRS niedopuszczalność danych trzeba rozumieć wadliwość wpisu, która jest odpowiednikiem nieważności bezwzględnej czynności prawnej, czyli wywoła-

²⁷ Zob. J. Frąckowiak, *Uchwały zgromadzeń wspólników spółek handlowych sprzeczne z ustawą*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2008, nr 5, s. 12–13; A. Koch, *Charakter sankcji wobec sprzecznych z prawem uchwał spółek kapitałowych*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2007, nr 2, s. 8; D. Paszukiewicz-Garstka, *Wpis niedopuszczalny – wpisem nieprzewidzianych przez prawo, czy wpisem dokonany na podstawie niedopuszczalnych akt prawnych*, „Przegląd Sądowy” 2000, nr 5, s. 32–33; S. Sołtysiński, *Nieważne i wzruszalne uchwały...*, s. 13.

²⁸ Zob. D. Paszukiewicz-Garstka, *Wpis niedopuszczalny...*, s. 32–33; E. Marszałkowska-Krześ, *Wpisy w rejestrze...*, s. 135; K. Markiewicz, *Wpis z urzędu w Krajowym Rejestrze Sądowym na podstawie ponownej kontroli dokumentów przez sąd rejestrowy*, „Polski Proces Cywilny” 2011, nr 1, s. 110–117.

²⁹ Zob. A. Malmuk-Cieplak, *Wpis niedopuszczalny*, „Rejent” 2005, nr 4, s. 104; M. Tarska, *Dane niedopuszczalne w Krajowym Rejestrze Sądowym*, „Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego” 2008, nr 5, s. 21; M. Wrzolek-Romańczuk, *Wpis niedopuszczalny w Krajowym Rejestrze Sądowym*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2002, nr 4, s. 1. Na uwagę zasługuje też stanowisko wskazujące, że pojęcie danych niedopuszczalnych nie obejmuje danych niezgodnych ze stanem rzeczywistym, ponieważ podstawą do eliminowania z rejestru tego typu danych jest art. 24 ust. 6 ustawy o KRS, zgodnie z którym „w przypadkach uzasadnionych bezpieczeństwem obrotu sąd rejestrowy może dokonać z urzędu wykreślenia danych niezgodnych z rzeczywistym stanem rzeczy lub wpisu danych odpowiadających rzeczywistemu stanowi rzeczy, jeżeli dokumenty stanowiące podstawę wpisu lub wykreślenia znajdują się w aktach rejestrowych, a dane te są istotne”. Zob. E. Marszałkowska-Krześ, *Wpisy w rejestrze...*, s. 136; A. Komenda [w:] *Krajowy Rejestr Sądowy i postępowanie rejestrowe*, red. A. Komenda, Lex/el. 2021, rozdz. 5: *Nieusuwalność danych z rejestru i wyjątki od tej zasady (art. 12)*, podrozdz. 3: *Wykreślenie z rejestru danych niedopuszczalnych (art. 12 ust. 3)*.

nej naruszeniem norm o charakterze bezwzględnie wiążącym, np. niezachowanie wymaganej formy uchwały³⁰. Mniejszościowy pogląd optuje za przyjęciem, że wyrażone w art. 12 ust. 3 ustawy o KRS pojęcie *obowiązujące przepisy prawa* obejmuje nie tylko bezwzględnie obowiązujące przepisy prawa, ale również przepisy względnie obowiązujące, a więc m.in. umowy i statuty spółek³¹. Ł. Zamojski wskazuje, że zwolennicy wąskiego rozumienia pojęcia *wpis niedopuszczalny* główne argumenty opierają na zasadzie niewzruszalności orzeczeń sądowych, a tymczasem w postępowaniach nieprocesowych występuje wiele wyjątków od zasady niewzruszalności prawomocnych orzeczeń, np. art. 523 k.p.c., zgodnie z którym prawomocne postanowienie orzekające co do istoty sprawy nie może być zmienione ani uchylone, chyba że przepis szczególnie stanowi inaczej³². Ponadto szerokie rozumienie wpisu niedopuszczalnego ma znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa obrotu. W literaturze wskazuje się, że wąskie rozumienie tego pojęcia prowadziłyby do paradoksalnych skutków, np. w sytuacji upływu terminów na zaskarżenie uchwały powołującej do organu spółki kapitałowej osoby, która narusza zakaz określony w art. 18 § 2 k.s.h.³³, nie byłoby możliwe wykreślenie przez sąd rejestrowy wpisu dokonanego na jej podstawie³⁴.

Zakres kognicji sądu rejestrowego wobec uchwał spółek kapitałowych w odniesieniu do publicznoprawnego charakteru postępowania rejestrowego

Zaprezentowane wyżej poglądy na temat zakresu kognicji sądu rejestrowego wobec uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych zasadniczo nie dotyczą przedmio-

³⁰ Zob. J. Dąbrowska, *Zaskarżanie uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych*, Lex/el. 2016, rozdz. 5: *Sankcje wadliwych uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych*; A. Malmuk-Cieplak, *Wpis niedopuszczalny*, s. 104; M. Wrzolek-Romańczuk, „*Wpis niedopuszczalny*”..., s. 1; Ł. Zamojski, *Pojęcie danych niedopuszczalnych ujawnionych w Krajowym Rejestrze Sądowym – glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2.12.2015 r. (IV CSK 99/15)*, „Glosa” 2016, nr 3, s. 31.

³¹ Zob. Ł. Zamojski, *Wykreślenie danych z Krajowego Rejestru Sądowego*, „Monitor Prawa Handlowego” 2011, nr 2, s. 54–55.

³² Zob. Ł. Zamojski, *Pojęcie danych...*, s. 34.

³³ Zgodnie z przepisem art. 18 § 2 k.s.h.: „Nie może być członkiem zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej, likwidatorem albo prokurentem osoba, która została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwa określone w przepisach rozdziałów XXXIII–XXXVII Kodeksu karnego oraz w art. 587, art. 590 i art. 591 ustawy”.

³⁴ Zob. M. Dąbroś, *Dyferencjacja skutków prawnych sprzeczności uchwały z ustawą*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2014, nr 12, s. 47; M. Leśniak, *Zakres kognicji sądu rejestrowego wobec uchwał zgromadzeń wspólników lub walnych zgromadzeń sprzecznych z ustawą w świetle uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 18.09.2013 r. (III CZP 13/13)*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2014, nr 10, s. 38; D. Wajda, *Prawomocne skazanie za przestępstwa określone w art. 18 § 2 KSH a pełnienie funkcji w organie spółki kapitałowej*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2018, nr 2, s. 26–27; D. Wajda, *Badanie przez sąd...*, s. 29–30.

towego problemu w kontekście publicznoprawnego charakteru postępowania rejestrowego³⁵. Jak zostało już podkreślone, w postępowaniu rejestrowym interes publiczny powinien być definiowany przez konieczność realizacji publicznoprawnych funkcji rejestru sądowego. Sąd rejestrowy gwarantuje rękojmię wiary publicznej danych wpisanych do KRS, gdyż pilnuje, aby do rejestru sądowego zostały wpisane dane nie tylko aktualne, ale także zgodne z prawem. Trzeba mieć na uwadze, że w przypadku, gdy sąd rejestrowy odmówi dokonania wpisu z uwagi na sprzeczność uchwały z przepisami prawa, a uchwała ta nie zostanie zaskarżona na podstawie przepisów k.s.h., to będzie ważna i w pełni skuteczna, ponieważ sąd rejestrowy nie ma kompetencji do rozstrzygania sporów między wspólnikami (akcjonariuszami), spółką i jej organami. Na tle aktualnej regulacji ustawy o KRS, w której ustawodawca rozbudował zasadę jawności materialnej oraz wiarygodności wpisów, wprowadzając instytucję rękojmi wiary publicznej rejestru, w ocenie autorki niniejszego opracowania jest dopuszczalne interpretowanie kompetencji kontrolnych sądu rejestrowego w kierunku rozszerzającym, ponieważ taka wykładnia pozwala na pełną realizację funkcji i zasad rejestru sądowego. Wobec powyższego możliwe jest, że sąd rejestrowy, działając na podstawie przepisu art. 23 ustawy o KRS, odmówi wpisu, jeśli dostrzeże naruszenia procedury uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych, jak również wykreśli wpis z urzędu na podstawie przepisu art. 12 ust. 3 ustawy o KRS, jeżeli w KRS znajdują się dane niedopuszczalne ze względu na zarówno bezwzględnie, jak i względnie obowiązujące przepisy prawne.

Powyższa teza jest wynikiem następującego wniosku. Skoro ustawodawca nie sprowadził sądu rejestrowego tylko do roli „mechanicznego rejestratora”, gdyż wyposażył go w kompetencje kontrolne i „przypisał” mu aktywną rolę w procesie rejestracji podmiotów, to sąd rejestrowy nie może dopuścić, aby w KRS znajdowały się wpisy oparte na wadliwych uchwałach podejmowanych przez zgromadzenia wspólników i walne zgromadzenia akcjonariuszy i były tym samym chronione domniemaniami wynikającymi z rejestru sądowego. Sąd rejestrowy nie powinien dokonywać wpisów opartych na uchwałach podjętych z rażącym naruszeniem dotyczącym zwoływania zgromadzeń czy też procedury podejmowania uchwał. Wzgląd na praworządność, ochronę bezpieczeństwa oraz pewność obrotu gospodarczego i prawnego nakazuje sądowi odmówić dokonania wpisu oraz wykreślić z urzędu wpis oparty na wadliwej uchwale. W takim przypadku sąd rejestrowy nie przejmuje kompetencji sądu okręgowego do stwierdzenia nieważności czy uchylecia uchwały, ponieważ ta uchwała w powstałym stanie prawnym nadal istnieje. Sąd rejestrowy, odmawiając wpisu opartego na wadliwej uchwale, jedynie wskazuje spółce, że należałoby uruchomić tryby podważania

³⁵ Poglądy Ł. Zamojskiego (*Pojęcie danych...*, s. 34) odnośnie do zakresu kognicji sądu rejestrowego wobec uchwał spółek kapitałowych najbardziej odwołują się do publicznego charakteru postępowania rejestrowego, które jest postępowaniem nieprocesowym, dlatego obowiązują różne odmienności właściwe dla tego postępowania, takie jak chociażby ograniczenie zasady niewzruszalności prawomocnego orzeczenia merytorycznego kończącego postępowanie.

wadliwych uchwał przewidziane w przepisach art. 249 i 422 k.s.h. oraz w art. 252 § 1 i art. 425 k.s.h.

Należy mieć też na uwadze, że postępowanie rejestrowe powinno być przeprowadzone sprawnie, bez zbędnej zwłoki, tak aby możliwie szybko odzwierciedlić w KRS zdarzenia prawne. Wobec tego należy uznać, że sąd rejestrowy, korzystając z kompetencji przewidzianych w art. 23 ust. 1 ustawy o KRS, powinien odmówić wpisu opartego na wadliwej uchwale w sytuacji oczywistej, a więc dostrzegalnej na „pierwszy rzut oka”, np. zgodnie z k.s.h. lub daną umową spółki z ograniczoną odpowiedzialnością określona uchwała miała zostać podjęta bezwzględną większością głosów, a została podjęta jedynie zwykłą większością głosów. Jeśli sąd rejestrowy ma wątpliwości odnośnie do wadliwości uchwały i nie jest w stanie podjąć decyzji bez przeprowadzenia rozbudowanego postępowania dowodowego, to powinien – po przeprowadzeniu rozprawy – zawiesić postępowanie rejestrowe i – jeśli zostanie złożony wniosek o zabezpieczenie roszczeń niepieniężnych – udzielić zabezpieczenia na podstawie przepisu art. 730 i 730¹ w zw. z art. 755 k.p.c. poprzez np. zakaz podejmowania przez spółkę kapitałową czynności faktycznych i prawnych zmierzających do realizacji uchwały oraz wstrzymanie jej wykonania³⁶. Akceptowanie przez sąd rejestrowy wadliwych uchwał i jednocześnie niezawieszanie postępowań rejestrowych może zachęcać do nadużywania prawa, bowiem ujawnione w KRS zmiany są widoczne przez pewien okres, aż do czasu wydania przez sąd okręgowy prawomocnego orzeczenia o stwierdzeniu nieważności uchwały lub jej uchyleniu. Wówczas istnieje „legalna” możliwość dokonania wielu istotnych czynności na mocy wadliwych uchwał³⁷.

Podobnie sytuacja wygląda w wypadku możliwości wykreślenia z urzędu danych niedopuszczalnych na mocy przepisu art. 12 ust. 3 ustawy o KRS, który umożliwia sądowi rejestrowemu usuwanie wpisów, które są w sposób oczywisty niezgodne z przepisami prawa lub zostały oparte na nieważnej czynności prawnej. Jak słusznie zauważyła A Komenda: „Świadome utrzymywanie przez sąd rejestrowy wpisu, który jest niezgodny z prawem lub oparty został na nieważnej czynności prawnej, jest nie do pogodzenia z domniemaniem prawdziwości wpisów i funkcją sądu rejestrowego jako gwaranta stojącego na straży realizacji zasady prawdziwości wpisów”³⁸. Zgodzić należy się także z Komendą, że przepis art. 12 ust. 3 ustawy o KRS nie tworzy środka zaskarżenia ani nie kreuje instytucji o charakterze wznowieniowym, ale ma on na celu wyeliminowanie wadliwego wpisu, a nie sanowanie uchybień w postępowaniu zakończonym postanowieniem

³⁶ Zob. M. Tofel, A. Pęczyk-Tofel, *Sądowa kontrola...*, s. 36.

³⁷ Zob. R.L. Kwaśnicki, *Zakres uprawnień sądu rejestrowego do badania ważności uchwał podjętych przez organy spółek kapitałowych* [w:] *Prawo spółek handlowych. Orzecznictwo 2009–2010*, red. R.L. Kwaśnicki, P. Letolc, Warszawa 2011, s. 22.

³⁸ Zob. A. Komenda [w:] *Krajowy Rejestr Sądowy i postępowanie rejestrowe*, red. A. Komenda, Lex/el. 2021, rozdz. 11: *Postępowanie rejestrowe*, podrozdz. 8: *Orzeczenia w postępowaniu rejestrowym*.

o wpisie. Wobec tego należy uznać, że dane niedopuszczalne ze względu na obowiązujące przepisy, o których mowa w przepisie art. 12 ust. 3 ustawy o KRS, to dane, których wpis do rejestru nie został przewidziany przez obowiązujące przepisy prawa, oraz dane, które zostały wpisane do rejestru na podstawie wadliwej czynności prawnej³⁹. Przyjmując szerokie rozumienie danych niedopuszczalnych, należy wskazać, że to pojęcie nie obejmuje danych niezgodnych ze stanem rzeczywistym, ponieważ podstawą do usunięcia z KRS tego typu danych jest art. 24 ust. 6 ustawy o KRS przewidujący możliwość wykreślenia z urzędu wpisu danych niezgodnych z rzeczywistym stanem rzeczy. Wykreślenie danych niedopuszczalnych z urzędu powinno nastąpić w sytuacji oczywistej, ponieważ sąd nie powinien nadużywać przyznanych mu kompetencji.

Podsumowanie

Rola sądu rejestrowego w zakresie dokonywania wpisów opartych na uchwałach podejmowanych przez zgromadzenia wspólników i walne zgromadzenia akcjonariuszy jest aktywna. Autorka niniejszego artykułu stoi na stanowisku, że zakres kognicji sądu rejestrowego wobec uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych jest szeroki. Dane zawarte w KRS są jawne i publiczne, a dokonane tam wpisy korzystają z domniemania prawdziwości, co oznacza, że dane są zgodne z kreującymi je dokumentami stanowiącymi podstawę wpisów tych danych. Sąd rejestrowy na mocy art. 23 ust. 1 ustawy o KRS ma kompetencje do badania, czy dołączone do wniosku o wpis uchwały zgromadzeń wspólników i walnych zgromadzeń akcjonariuszy są zgodne z przepisami zarówno bezwzględnie, jak i względnie obowiązującymi (np. umowami lub statutami). Sąd rejestrowy może także wykreślić z urzędu wpis niezgody z zarówno bezwzględnie, jak i względnie obowiązującymi przepisami prawa. Publicznoprawny charakter postępowania rejestrowego sprawia, że sąd rejestrowy powinien odmówić wpisu, jeśli badając wniosek o wpis, dostrzeże wadliwości uchwał, oraz daje kompetencję do wykreślenia z urzędu wpisu niezgodnego z przepisami prawa. Jednocześnie należy postulować, aby sąd rejestrowy nie nadużywał swoich kompetencji i działał tylko w sytuacji oczywistej wadliwości uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych.

Bibliografia

- Bieniek-Koronkiewicz E., Sieńczyło-Chlabicz J., *Skutki wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego*, „Glosa” 2002, nr 8.
Dąbroś M., *Dyferencjacja skutków prawnych sprzeczności uchwały z ustawą*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2014, nr 12.

³⁹ Tak: *ibidem*, rozdz. 5: *Nieusuwalność danych z rejestru i wyjątki od tej zasady (art. 12)*, podrozdz. 3: *Wykreślenie z rejestru danych niedopuszczalnych (art. 12 ust. 3)*.

- Dąbrowska J., *Zaskarżanie uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych*, Lex/el. 2016.
- Frąckowiak J., *Uchwały zgromadzeń wspólników spółek handlowych sprzeczne z ustawą*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2008, nr 5.
- Gapska E., Studzińska J., *Postępowanie nieprocesowe*, Warszawa 2020.
- Koch A., *Charakter sankcji wobec sprzecznych z prawem uchwał spółek kapitałowych*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2007, nr 2.
- Koch A., *Podważenie uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych*, Warszawa 2011, Legalis.
- Komenda A. [w:] *Krajowy Rejestr Sądowy i postępowanie rejestrowe*, red. A. Komenda, Lex/el. 2021.
- Kwaśnicki R.L., *Zakres uprawnień sądu rejestrowego do badania ważności uchwał podjętych przez organy spółek kapitałowych* [w:] *Prawo spółek handlowych. Orzecznictwo 2009–2010*, red. R.L. Kwaśnicki, P. Letolc, Warszawa 2011.
- Leśniak M., *Zakres kognicji sądu rejestrowego wobec uchwał zgromadzeń wspólników lub walnych zgromadzeń sprzecznych z ustawą w świetle uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 18.09.2013 r. (III CZP 13/13)*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2014, nr 10.
- Ludwicyńska A. [w:] *Prawo restrukturyzacyjne i upadłościowe*, red. A. Machowska, Lex/el. 2021.
- Malmuk-Cieplak A., *Wpis niedopuszczalny*, „Rejent” 2005, nr 4, s. 104.
- Markiewicz K., *Wpis z urzędu w Krajowym Rejestrze Sądowym na podstawie ponownej kontroli dokumentów przez sąd rejestrowy*, „Polski Proces Cywilny” 2011, nr 1.
- Marszałkowska-Krzęś E., *Wpisy w rejestrze przedsiębiorców dotyczące spółek handlowych*, Warszawa 2004.
- Michnik A., *Krajowy Rejestr Sądowy. Komentarz*, Lex/el. 2013.
- Norek E., *Krajowy Rejestr Sądowy i postępowanie rejestrowe*, Warszawa 2001.
- Paszukiewicz-Garstka D., *Wpis niedopuszczalny – wpisem nieprzewidzianych przez prawo, czy wpisem dokonany na podstawie niedopuszczalnych akt prawnych*, „Przegląd Sądowy” 2000, nr 5.
- Sołtysiński S., *Nieważne i wzruszalne uchwały zgromadzeń spółek kapitałowych*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2006, nr 1.
- Tappek K., *Zakres kognicji sądu rejestrowego w stosunku do uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych – sposób reprezentacji spółki przez jednoosobowy zarząd – glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24.07.2013 r. (III CNP 1/13)*, „Glosa” 2015, nr 1.
- Tarska M., *Dane niedopuszczalne w Krajowym Rejestrze Sądowym*, „Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego” 2008, nr 5.
- Tarska M., *Ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym. Komentarz*, Warszawa 2009.
- Tofel M., Pęczyk-Tofel A., *Sądowa kontrola uchwał zgromadzeń w spółkach kapitałowych w postępowaniu rejestrowym*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2010, nr 2.
- Wajda D., *Badanie przez sąd rejestrowy zgodności z ustawą uchwały zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia, stanowiącej materialnoprawną podstawę wpisu – glosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 8.12.2017 r., III CZP 54/17*, „Glosa” 2018, nr 3.
- Wajda D., *Prawomocne skazanie za przestępstwa określone w art. 18 § 2 KSH a pełnienie funkcji w organie spółki kapitałowej*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2018, nr 2.
- Wrzolek-Romańczuk M., *Rejestr handlowy – postępowanie w sprawach z zakresu rejestru handlowego*, „Palestra” 1992, nr 7–8.
- Wrzolek-Romańczuk M., *„Wpis niedopuszczalny” w Krajowym Rejestrze Sądowym*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2002, nr 4.
- Zamojski Ł., *Pojęcie danych niedopuszczalnych ujawnionych w Krajowym Rejestrze Sądowym – glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2.12.2015 r. (IV CSK 99/15)*, „Glosa” 2016, nr 3.
- Zamojski Ł., *Rejestracja spółek. Zagadnienia materialne i procesowe*, Warszawa 2008.
- Zamojski Ł., *Wykreślenie danych z Krajowego Rejestru Sądowego*, „Monitor Prawa Handlowego” 2011, nr 2.

Streszczenie

W orzecznictwie i w doktrynie spore kontrowersje budzi zakres uprawnień kontrolnych sądu rejestrowego w przedmiocie badania zgodności z prawem uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych. Sporne jest, czy zakres kognicji powinien być określony wąsko, czy szeroko. Szerokie ujęcie zakresu kontroli oznacza, że sąd rejestrowy może badać treść wniosku o wpis w zgodzie z przepisami ustawy i umowy spółki oraz wykreślać z urzędu dane niedopuszczalne, czyli takie, które są niezgodne nie tylko z rzeczywistym stanem rzeczy, ale również te, które zostały wpisane na podstawie wadliwych czynności prawnych. Sporne zagadnienie zakresu kognicji sądu rejestrowego zostało przeanalizowane w odniesieniu do publicznoprawnego charakteru postępowania rejestrowego.

Słowa kluczowe: postępowanie rejestrowe, postępowanie nieprocesowe, sąd rejestrowy, uchwały zgromadzeń spółek kapitałowych

THE NATURE OF THE REGISTRATION PROCEDURE AND THE SCOPE OF JURISDICTION OF A COURT OF REGISTRATION OVER RESOLUTIONS OF COMPANY GENERAL MEETINGS

Summary

In the case-law and legal literature there is considerable controversy regarding the scope of the jurisdiction of a court of registration on the examination of the legality of resolutions of company general meetings. It is at issue whether the range of jurisdiction should be defined narrowly or broadly. A wide range of control means that the court of registration may examine the content of the application for registration in accordance with the provisions of the law and the articles of association and remove inadmissible data from its own motion, that is to say, which are not only incompatible with the actual state of affairs but also those which have been entered on the basis of defective acts. The disputed question of the scope of the jurisdiction of the court of the registration was examined in relation to the public-law nature of registration proceedings.

Keywords: registration proceedings, non-trial proceedings, registration court, resolutions of company general meetings